

Z A P I S N I K
sa 30. sjednice Odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu
održane 30. januara 2018. godine

Sjednica je počela u 11 sati.

Predsjedavao je Željko Aprcović, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali članovi/ce Odbora: Danijel Živković, Miloš Nikolić, Marija Maja Čatović, Andrija Nikolić, Petar Smolović i Mihailo Anđušić, kao zamjena člana Odbora.

Sjednici su prisustvovali kandidati i kandidatkinje za članove Tužilačkog savjeta iz reda uglednih pravnika: Bakoč Mirjana, Vujisić Gorica, dr Golubović Vukoman, prof. dr Marković Milan, Mirković Slavica, Murati Jakup, Perišić Rade, Poleksić Jovan, prof. dr Rakočević Velimir, Samardžić Miroslav, Samardžić Saša, prof. dr Spaić Aneta, Stanković Mugoša Ana, Čabarkapa Gavriilo i Čizmović Zora.

Za sjednicu je predložen sljedeći:

DNEVNI RED:

1. Konsultativno saslušanje kandidata prijavljenih na Javni poziv za izbor četiri člana Tužilačkog savjeta iz reda uglednih pravnika

Predloženi dnevni red usvojen je jednoglasno.

PRVA TAČKA: Konsultativno saslušanje kandidata prijavljenih na Javni poziv za izbor četiri člana Tužilačkog savjeta iz reda uglednih pravnika

Predsjednik Odbora, poslanik Željko Aprcović, podsjetio je članove Odbora i uvažene goste da je Javni poziv za izbor četiri člana Tužilačkog savjeta iz reda uglednih pravnika raspisan 26. decembra 2017. godine, te da su se, nakon isteka roka od 15 dana od dana raspisivanja Javnog poziva, prijavili sledeći kandidati:

1. Bakoč Mirjana
2. Vujisić Gorica
3. dr Golubović Vukoman
4. prof. dr Marković Milan
5. Mirković Slavica
6. Murati Jakup
7. Perišić Rade
8. Poleksić Jovan
9. prof. dr Rakočević Velimir

10. Samardžić Miroslav
11. Samardžić Saša
12. prof. dr Spaić Aneta
13. Stanković Mugoša Ana
14. Čabarkapa Gavriilo
15. Čizmović Zora

Poslanik Aprcović je predložio da kandidati, i to redosljedom sa utvrđene liste, predstave i izlože motive kojim su se rukovodili prilikom prijave na Javni poziv i dao riječ gđi Mirjani Bakoč.

U uvodnom izlaganju, kandidatkinja **Mirjana Bakoč** je ukratko iznijela podatke iz svoje biografije i istakla da smatra da je lični i profesionalni ugled kandiduje za člana Tužilačkog savjeta, te da može dati značajan doprinos u jačanju tužilačke organizacije.

Kandidatkinja **Gorica Vujisić**, u uvodnom obraćanju, istakla je da može dati doprinos u radu Tužilačkog savjeta, te da je moralna obaveza svakog pojedinca da učestvuje u procesu unaprjeđenja cjelokupnog rada pravosudnih organa.

Kandidat **Vukoman Golubović**, u uvodnoj riječi, kratko je iznio podatke iz svoje biografije i istakao da je, imajući u vidu da je u toku svoj karijere radio kao sudija i kao tužilac, te da trenutno radi kao advokat, zaokružio proces koji se odvija u okviru pravosudnog sistema. Shodno tome, mišljenja je da mu je to omogućilo da uoči slabosti kod svih subjekata u pravnom sistemu, te da ima neophodno iskustvo potrebno za člana Tužilačkog savjeta.

Kandidat **Milan Marković** je ukratko upoznao poslanike sa svojom biografijom i naveo da se u svojoj karijeri bavio pravnom problematikom, kako u teoriji tako i u praksi. Kao jedan od motiva za prijavu na Javni poziv naveo je obavezu svih pojedinaca da doprinesu jačanju vladavine prava i institucija u Crnoj Gori, te da bi članstvo u Tužilačkom savjetu bio veliki profesionalni izazov.

U uvodnom izlaganju, kandidatkinja **Slavica Mirković** govorila je o svom radnom iskustvu, zaposlenju u Višem državnom tužilaštvu, kasnije Skupštini Crne Gore, gdje već dugo godina radi kao sekretarka stalnog radnog dijela. Istakla je da je Odbor čija je sekretarka, nadležan za razmatranje zakona iz pravosuđa, te da je dobro upoznata sa tom tematikom. Kao motiv za prijavu navela je profesionalnu obavezu da doprinese radu Tužilačkog savjeta, naročito u dijelu koji se odnosi na izradu zakona.

Kandidat **Jakup Murati** istakao je da je biti član Tužilačkog savjeta velika privilegija, te da bi se, između ostalog, zalagao za srazmjernu zastupljenost manjinskih naroda i drugih manjinskih zajednica. Takođe, zalagao bi se da tužioci imaju optimalne uslove za rad i da treba da budu nagrađeni za isti.

U uvodnoj riječi, kandidat **Rade Perišić** istakao je da se prijavio na Javni poziv jer članstvo u Tužilačkom savjetu smatra kao veliki profesionalni izazov. Zbog dugogodišnjeg iskustva u radu pravosudnih organa, mišljenja je da može dati svoj doprinos, te da od uspješnosti rada Tužilačkog savjeta zavisi i rad cijele tužilačke organizacije.

Kandidat **Jovan Poleksić** upoznao je poslanike ukratko sa svojom biografijom i istakao da je mišljenja da advokatura nije dala svoj doprinos u radu Tužilačkog savjeta i sličnih tijela, te da je neophodno veće učešće advokata u radu pravosuđa u širem smislu.

Kandidat **Velimir Rakočević**, u svom izlaganju, istakao je da se već 30 godina kroz teoriju i praksu bavi poslovima sprječavanja i suzbijanja kriminaliteta, te da je, imajući u vidu iskustvo, prijava na Javni poziv bila profesionalna obaveza. Istakao je da bi se zalagao za formiranje baze znanja, u smislu da svaki tužilac treba da posjeduje

specijalizovano stručno znanje, kako bi na adekvatan i uspješan način rukovodili radom policije.

U svom izlaganju, kandidat **Miroslav Samardžić** iznio je podatke iz svoje biografije, sa naročitim osvrtom na funkciju vojnog tužioca. Istakao je da su nadležnosti Tužilačkog savjeta velike i presudne i, ukoliko bilo koje tužilaštvo radi loše, to je direktni pokazatelj lošeg rada Tužilačkog savjeta. Takođe je naveo da bi trebalo unaprijediti izradu godišnjih izvještaja, u smislu da isti treba da sadrže presjek kretanja i stanja kriminaliteta u poslednjih pet godina.

Kandidat **Saša Samardžić** govorio je o svom radnom iskustvu, koje se naročito odnosi na rad u lokalnoj samoupravi. Kada je riječ o Tužilačkom savjetu, istakao je da bi se njegov doprinos najviše ogledao u zalaganju za poboljšanje međunarodne saradnje i konkurisanje za projekte koji bi bili finansirani iz evropskih fondova.

U uvodnom izlaganju, kandidatkinja **Aneta Spaić** osvrnula se na značaj Tužilačkog savjeta i članstva u istom, kao i da, imajući u vidu činjenicu da dolazi sa Univerziteta, može iz malo drugačije perspektive doprinijeti razvoju tužilačke organizacije. Između ostalog, govorila je o kriterijumima za izbor tužilaca, utvrđivanju disciplinske odgovornosti, kao i sprovođenju Etičkog kodeksa.

Kandidatkinja **Ana Stanković Mugoša**, u svom izlaganju, osvrnula se na radno iskustvo i funkciju disciplinskog sudije i tužioca u Advokatskoj komori Crne Gore. Mišljenja je da znanje stečeno u radu na disciplinskim postupcima može biti od velike koristi u radu Tužilačkog savjeta. Takođe, istakla je da treba poraditi na tome da se nagrade tužiocima koji imaju dobre rezultate, ali i da se kazne oni koji nanose štetu državi Crnoj Gori.

Kandidat **Gavrilo Čabarkapa** ukratko je upoznao članove Odbora sa svojom biografijom i istakao da je čast biti biran iz reda uglednih pravnika u sastav Tužilačkog savjeta.

Kandidatkinja **Zora Čizmović** je ukratko izložila podatke o svom radnom iskustvu i navela da trenutno obavlja funkciju načelnice Odjeljenja za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama i istakla da je motiv za prijavu na Javni poziv spremnost i želja da kao pojedinac pomogne radu Tužilačkog savjeta.

Poslanik **Miloš Nikolić** se zahvalio gostima na uvodnim riječima i postavio pitanje kandidatu Vukomanu Goluboviću, na koji način bi mogao da doprinese radu Tužilačkog savjeta na polju unaprjeđenja samostalnosti tužilaca i otklanjanju problema vezanih sa objektivni identitet optužnice i presude. Takođe je postavio pitanje kandidatu Velimiru Rakočeviću u vezi koncepta tužilačke istrage i potencijalnih izmjena i unaprjeđenja.

Poslanik **Danijel Živković** je postavio pitanje kandidatu Milanu Markoviću koje se odnosi na saradnju između policije i tužilaštva, odnosno prostora za unaprjeđenje saradnje između te dvije institucije. Kandidatkinji Aneti Spaić se, takođe, obratio pitanjem da li su tužiocima dovoljno proaktivni i da li je rad tužilaštva transparentan. Pitanje koje se odnosi na saradnju između tužilaštva i Ministarstva pravde, u pogledu evidencija koje vodi ministarstvo, postavio je kandidatu Velimiru Rakočeviću.

Poslanik **Andrija Nikolić** je postavio pitanje svim kandidatima koje se odnosi na ulogu medija u kreiranju slike o radu tužilaštava i na koji način oni utiču na ugled tužilaca. Takođe, zatražio je mišljenje povodom razlike u ugledu koji su tužiocima uživali nekad i danas.

Kandidatkinja **Mirjana Bakoč**, u odgovoru na pitanje poslanika Andrije Nikolića, istakla je da su tužiocima nekad uživali mnogo veći ugled nego danas, međutim krivca ne treba tražiti samo u medijima i načinu na koji mediji prenose vijesti. Istakla je da u

predmetima u kojima je postupala nikad nije dala izjavu za javnost, te da svi mi moramo voditi sami računa o svojoj ličnosti, funkciji, ugledu. U daljem izlaganju se osvrnula i na značaj edukacija, naročito sticanje specijalizovanih znanja.

Kandidatkinja **Gorica Vujisić** istakla je da su zaista nekad tužioci uživali veći ugled, te da današnja situacija jeste posljedica satanizacije medija, odnosno da se pravo javnosti da zna pretvorilo u suprotnost, i da su novinari često nedobronamjerni u svom izvještavanju. To za posljedicu ima nanošenje štete licima ili institucijama o kojima se piše. Rješenje za takvu situaciju vidi u dodatnim edukacijama za novinare.

Kandidat **Vukoman Golubović** je u svom odgovoru istakao da se slaže sa onim što je prethodno rečeno i da je odnos prema tužiocima, i generalno pravosuđu, bio drugačiji nekad. Mišljenja je da je današnja slika posljedica dešavanja koja sa sobom nosi tranzicija i da je upravo zadatak Tužilačkog savjeta da pronađe mehanizam koji će zaštititi tužioce od diskreditacije od strane medija i javnosti, koji značajno otežavaju rad. Kada je riječ o objektivnom identitetu optužnice i presude, mišljenja je da sudije često donose oslobađajuće presude iz razloga što tužioci ne mijenjaju činjenični opis krivičnog djela, odnosno ne prilagođavaju optužnicu onda kada je evidentno da bi optuženi mogao da odgovara za neko drugo krivično djelo.

Kandidat **Milan Marković**, u svom odgovoru, istakao je da je činjenica da su mediji dužni da blagovremeno, tačno i istinito prenose informacije, ali i da smo svjedoci da pojedini mediji svoj posao rade neprofesionalno. Mišljenja je da postoje određeni svjesni napadi na pojedine institucije, među njima i tužilaštvo, i da jedino kroz jačanje institucije Državnog tužilaštva možemo da se odbranimo i da ojačamo ugled svakog tužioca poimenice, uzimajući u obzir, naravno, da svako svojim postupcima i radom stoji iza svog imena. Kada je riječ o odnosu između policije i tužilaštva, istakao je da treba ojačati saradnju, naći mehanizam za rješavanje spornih pitanja, te da prevashodno saradnja zavisi od lica koja se nalaze na čelu institucija.

Kandidatkinja **Slavica Mirković**, u svom odgovoru na pitanje poslanika Andrije Nikolića, osvrnula se na rad tužilaca nekad, na ugled koji su uživali i istakla da su se vremena značajno promijenila, te da su te promjene iziskivale uvođenje novih instituta i rješenja. Danas su tužioci u obavezi da se ponašaju u skladu sa Etičkim kodeksom i profesionalna etika mora biti na visokom nivou, naročito uzimajući u obzir potrebu za transparentnijim radom institucija i ulogu medija u društvu.

Kandidat **Jakup Murati** je istakao mišljenje da ugled prvenstveno treba da grade sami tužioci, kroz poštovanje propisa i profesionalno obavljanje posla, ali da je potrebno i da imaju značajnu podršku od strane Vrhovnog državnog tužilaštva, kao krovne institucije.

U svom odgovoru kandidat **Rade Perišić** je naveo da treba posmatrati ugled tužilaca iz dva ugla, prvi se odnosi na ugled u okviru tužilačke organizacije, a drugi na ugled koji se kreira u laičkoj javnosti putem medija. Mišljenja je da se problemi koji nastaju prilikom izvještavanja medija mogu riješiti samo još većom transparentnošću rada tužilaštava, u mjeri u kojoj je to moguće.

Kandidat **Jovan Poleksić** je istakao da svaki državni organ mora biti spreman da bude predmet nečije kritike, naročito imajući u vidu ulogu medija u društvu. Mišljenja je da treba ući u određene procese unutar samog tužilaštva, koji se prvenstveno odnose na revidiranje rada svih tužilaca, pokretanje disciplinskih postupaka kada se otkriju nepravilnosti, nagrađivanje tužilaca za kvaliteta rad i sl.

U svom odgovoru na pitanje poslanika Andrije Nikolića, kandidat **Velimir Rakočević**, naveo je da smo svjedoci mnogih klevetničkih kampanja, satanizacije medija i takve okolnosti stvaraju klimu u kojoj je teško raditi. Dodao je da se kao država ugledamo

na zapadne standarde, ali da se u većini zapadnih zemalja ide u zatvor za iznošenje neistina o važnim nosiocima javnih funkcija. Mišljenja je da je dužnost svih pojedinaca i institucija da stvaraju uslove za profesionalno obavljanje posla. Odgovarajući na pitanje poslanika Miloša Nikolića u vezi koncepta tužilačke istrage, istakao je da smo mi primijenili najbolje moguće standarde u toj oblasti.

Kandidat **Miroslav Samardžić** je, imajući u vidu prethodne odgovore kandidata u vezi ugleda tužilaca, naveo da je saglasan sa svim ocjenama i komentarima.

Kandidat **Saša Samardžić** je ukazao na činjenicu da je crnogorsko društvo tradicionalno i u velikoj mjeri patrijarhalno, te da se o ugledu vodilo računa. Mišljenja je da ugleda i nekad i sad isti, s tim što je danas drugačija percepcija. Dodao je da se zrelost društva ogleda u kvalitetu medija, te da našim medijima često fali kvalitet u izvještavanju i da se previše komentarišu sudski postupci u svim fazama.

Odgovarajući na pitanje poslanika Andrije Nikolića, kandidatkinja **Aneta Spaić**, saglasna je sa pređašnjim komentarima koji govore o tome da ugled tužioca ne stvaraju samo mediji, već da se isti formira kroz njegovo djelovanje u profesiji. Mišljenja je da Tužilački savjet kreira kvalitet rada u tužilačkoj organizaciji. Kada je riječ o medijskom izvještavanju treba biti oprezan, jer pogrešno prenijete činjenice i iznijete ocjene dovode do manjeg povjerenja građana u institucije, u ovom slučaju Državno tužilaštvo. Kada je riječ o pitanju poslanika Danijela Živkovića koje se odnosi na proaktivnost tužilaca, mišljenja je da je jako bitno osnažiti proaktivno djelovanje državnih tužilaca na otkrivanju i gonjenju učinilaca krivičnih djela, te da je bitno imati adekvatne sisteme koji prate rad tužilaca i sisteme koji povezuju policiju, sudstvo, Vrhovno i Specijalno tužilaštvo.

Kandidatkinja **Ana Stanković Mugoša**, u odgovoru na pitanje koje se odnosi na medije i njihov uticaj na ugled tužilaca, istakla je da postoji veliki broj medija i da se često u trci za vijestima prenose neistinite ili poluistinite informacije. Mišljenja je da bi trebalo izmijeniti zakonske propise u smislu da mediji odgovaraju za iznesene neistine.

Kandidat **Gavrilo Čabarkapa** iznio je činjenicu da rad tužilaca nikada nije bio pod većom lupom stručne i laičke javnosti, te da je to dodatan motiv da se radi profesionalno i još veća obaveza medija da istinito i nepristrasno izvještavaju o radu Državnog tužilaštva.

U odgovoru na pitanje, kandidatkinja **Zora Čizmović**, istakla je da se ugled tužilaca gradi prije svega znanjem, a da zaštiti ugleda treba da doprinese Tužilački savjet. Kazala je da treba pustiti organe da rade u miru svoj posao, naročito u ranim fazama istrage, a to znači da mediji moraju biti pažljiviji u izvještavanju.

U drugom krugu, poslanica **Maja Čatović**, postavila je pitanje kandidatkinji Aneti Spaić koje se odnosi na ispravnost ukidanja klevete, odnosno postojanja potrebe da novinari odgovaraju za izrečene neistine. Kandidata Velimira Rakočevića je upitala što će, ako bude izabran za člana savjeta, uraditi da ubrza procesuiranje krivičnih djela.

Kandidatkinja **Aneta Spaić** je istakla da smo svjedoci političkoj polarizaciji medija i da često novinari presuđuju i vode kvazi postupke, te da se definitivno trebamo opredijeliti za finansijske kazne, prije nego razmatranja vraćanja klevete, imajući u vidu da je ista ukinuta kao dio obaveza iz integrativnog procesa.

U odgovoru na pitanje poslanice Maje Čatović, kandidat **Velimir Rakočević** je istakao da je jako bitno raditi na dodatnoj edukaciji tužilaca i stvoriti bolje uslove za rad u cilju bržeg procesuiranja krivičnih djela. Dodao je da je Crna Gora jedna od zemalja koja ima najrazvijenije materijalno krivično pravo, ali da problem uvijek predstavljaju slučajevi u kojima je nepoznat počilac.

Poslanik **Željko Aprcović** je postavio pitanje svim kandidatima da li će im, ako budu izabrani, jedan od ciljeva biti da se izvrši kontrola postupaka koji se vode, naročito onih koji se vode dugo i koji proizvode velike finansijske obaveze za državu, kako bi se otkrile nepravilnosti koje bi rezultirale pokretanje disciplinskih postupaka. Takođe je upitao kandidate da li će se zalagati za napredovanje najboljih tužilaca.

Kandidatkinja **Mirjana Bakoč** je u svom odgovoru istakla da bi se zalagala za utvrđivanje odgovornosti tužilaca, kako disciplinske tako i krivične.

Kandidatkinja **Gorica Vujisić** je kazala da je ohrabrujuće to što se mijenja Zakon o medijima u dijelu koji se odnosi na kazne, čime će se na veći nivo podići odgovornost novinara i dodala da bi trebalo i tužioci da odgovaraju za svoje propuste u radu.

U odgovoru na pitanje, kandidat **Vukoman Golubović** se saglasio sa prethodno rečenim i dodao da će se svakako zalagati za utvrđivanje disciplinske odgovornosti onih tužilaca koji ne ostvaruju adekvatne rezultate i napredovanje onih koji to zaslužuju.

Kandidat **Milan Marković** istakao je da, ako postoji neko pravo ili obaveza u zakonu, cilj je da se pretoče u akciju, odnosno ako postoji institut disciplinskog tužioca, normalno je i da ga treba koristiti onda kada se za to javi potreba.

Kandidatkinja **Slavica Mirković**, u svom odgovoru, istakla je da je neophodan preduslov za kvalitetan rad tužilaca uvezivanje baza podataka svih aktera u procesu donošenja odluka i stvaranje boljih uslova rada, u smislu prostornih kapaciteta. Dodala je da se mora pojačati nadzor i da se, ukoliko postoje svi preduslovi, moraju pokretati disciplinski postupci. Sa druge strane, navela je, treba i nagraditi one koji svoj posao obavljaju profesionalno.

U svom odgovoru, kandidat **Jakup Murati** istakao je da se mora insistirati na kvalitetu i profesionalnosti tužilaca, te da svaki tužilac, u bilo kojoj fazi postupka, treba da bude siguran u kvalitet dokaza i kvalitet optužnog akta.

Kandidat **Rade Perišić** je naveo da postoji niz komisija koje ocjenjuju rad tužilaca i da je potrebno pravovremeno ažuriranje pravosudnog informacionog sistema, kako bi se postupci efikasnije i efektnije završavali. Takođe, istakao je da bi se zalagao za maksimalno poštovanje svih propisanih pravila.

U odgovoru na pitanje, kandidat **Jovan Poleksić**, ukazao je na činjenicu da je razmatranje pritužbi na rad tužilaca najbitnije funkcija Tužilačkog savjeta, te da će svakako na tome staviti akcenat, u slučaju da bude izabran za člana.

Kandidat **Velimir Rakočević** mišljenja je da je za rad tužilaca esencijalna odgovornost u radu i da se mora insistirati na uspjehnosti i efikasnosti, a da tužioci koji imaju veći broj optužnica koje nijesu rezultirale presudom treba da rade neki drugi posao.

Kandidat **Miroslav Samardžić** naveo je da je potrebno svesti broj oslobađajućih presuda na 5% i da treba maksimalno insistirati na odgovornom radu tužilaca.

Kandidat **Saša Samardžić** je istakao da nije pristalica statističkog metoda i da svaki predmet ima svoju specifičnost. U tom smislu Tužilački savjet treba da posmatra rad svakog tužioca pojedinačno i suštinski, a ne samo u vidu statistike i procenata.

Kandidatkinja **Aneta Spaić** mišljenja je da su nedostaci u radu tužilaštva jedan od simptoma koji upućuje na nedovoljno dobre rezultate u pogledu ispunjenja principa vladavine prava, odnosno stvaranje pravne države.

Kandidatkinja **Ana Stanković Mugoša**, odgovarajući na pitanje, istakla je da, iako je teško optužiti kolegu, uvijek treba pokrenuti disciplinski postupak ako za nesavjestan rad tužioca ima dovoljno dokaza. Na taj način se omogućava građanima zaštita u svim fazama postupka.

Kandidat **Gavrilo Čabarkapa** je iznio činjenicu da je Zakonom propisano da je kazna za tužioca koji ne ispunjava normu, odnosno ima veliki broj oslobađajućih presuda,

edukacija. U tom smislu je potrebno izmijeniti Zakon i predvidjeti neki drugi oblik odgovornosti, naročito kod oslobađajućih presuda za najteža krivična djela.

Kandidatkinja **Zora Čizmović** je istakla da je zakonodavni okvir dobar, ali da najviše zabrinjavaju velike odštete koje plaća država zbog oslobađajućih presuda, te da će se, ako bude izabrana, raditi na tome da se nađu rješenja za taj problem.

Poslanik **Željko Aprcović** se zahvalio kandidatima na prisustvu i naveo da će biti obaviješteni o daljem toku postupka.

Sjednica je završena u 14 sati.

Sekretarka Odbora

Slavica Mirković

Predsjednik Odbora

Željko Aprcović